

СЭКП ТК-ның февраль (1988 ч.)

Пленумунуң шийттирилгелерин деткип турар

ЧҮҮЛДҮГҮЗҮНҮҮШКҮН

Совет Эволюция Ком. Коммунист партиясынын (1988 ч.) Пленумунун СЭКП ТК-ның Чингине секретары М. С. Горбачевтин «Чаар-тыланын идеологияны — революция озе тургусту-тушкунга» деп илеткелни согунардаа номчаш, улуг септик халымшык-биле чүлүдүгүзүп деткен мен. Михаил Сергеевичтин ол чүлүдүгүзүп тайбыл те-мазын ойландыраан, «...д. рошт чепсекти кызырар-ны дугайын дээл деңсел. ге кылдылар Вашингтон Керээни чепселешкенин боттуу-биле дүжүренин агеиз деп салар турар бис. Ындыг болурун, оон улам, чылаашкыны болурун че-дип амыр дээп туржун тур-бар» — дээниге канчал чопшарешсес бис.

Оз төөгүдүгү, политиктиг, делегей ужу-дузалыг доку-ментке ийя куруенин та-ламыдан ат салган чорук-бурунгаар дөңсөөлүгү бүгү кижи төрөлгөтөгү келрү-үенин салгачыларына чы-

рыткымыг аас-кеженин ажи-дип берген. Бүтү-ле кижилер ден арылган, бот-бот-тун чок кылдар бичкил, демократы болгаш хостуг турттары кезээде күзөл, бодал чоруур болтай.

Массалыг узуткашкын, чыл чепсез чок мындг тай-был делегей тургузарын үе негеп келген. Бо талазы-биле тургусту болгаш бот-тун алыг СЭКП содпа-листиг лагеринин турттары бир дем-биле мога-шылал чокка чоруур турар.

Чоюн-Хемчик районга «Чыраа-Бажы» совхозтуң ажалыа чонугу, бүтү улу-с-биле бир дөмөй, СЭКП-нин даштын политиканын чүлүдүгүзүп деткен. он ийи беш чылдың эланын дагалалары чедикшиктинг күтүсүдүр, партиянын XIX Бүтү-зүлөөл конференциянын төлөнтүгү уткуур дээп ажил-дап турар.

Оюл КАРА-САД.
Чоюн-Хемчик район.

ИДЕГЕЛДИГ ЧҮТКҮА

Партия Топ Комитетинин Пленумунун материалдарын солунардан кичиңгелгил ишчүлүгү таныштым.

СЭКП ТК-нын Чингине секретары М. С. Горбачев-тин АИШ-тын президентин Р. Рейган-биле адрозуг чеп-сези узуткашкыны дугайын да дүжүрүлгө ат салганы делегей политикамын, кижи төрөлгөтөгү төөгүзүгө улуг ужу-дузалыг болуш-кун болган болтай. Дайын айымын караам-биле көргөн, анда кирипкен мен, АИШ-тын ооктаын адрозуг бонба-дан Япониянын Хирошима, Нагасаки хоорайларына хей итти кижилерин узуткашкын, бо хүннерге чедир

Бистин партиястыг бы-жыг тайбыл дээп шийтир-лел чорууп турар даштын политикамын байыр чеди-рил, бүтү совет улу-с-биле бир дөмөй, оон чедикшиктини де-диктип тур мен.

Алексей АДЫГБАЙ,
дайынныг болгаш күш-ажылдың хоочуну.

УГААН-САРЫЫЛДЫН
ТИИЛЕГЕЗИ

«...Вашингтон керээзинге ат салдынынга олжургаа-рынын болгаш септик амыр олуттарынын чылаагаанын турбас, америка админист-рация салгы алып, керээ дөңсөө туржун туралык алысо-ветки, антикоммунистиче шу-галыкында кончуг салдарлыг барын күштерин аяныга кирип турар» — деп, СЭКП ТК-нын февраль Пленумунга М. С. Горбачев чутаалаан. Ону тайбыл дээп делеисте

совет ажи бүрүзү сережчи-леме, дежиг, быжыг туруш-те кылгы-дыр деп, билеп ту-рар мен.

Пленумун шийтирилгелерин бүтү совет кижилеринг, де-легейинг дөңсөөлүгү чогу-нуң долу-с-биле деткип ту-рарына каттыжым, анда өөрүр мен.

Владимир СЕННИЖИ,
чүлү-ажылдың хоочуну.
Кызыл хоорай.

ТУДУГЖУНУҢ АЖЫЛ-ХЕРЭЭ

Февральдың эгесинде чы-варлыг эртеңеринг чүрү-зине, «чыткан хой тургус-пас, чүстүгү сипег сый бас-пас» деп чонун чутаалажы-ры мышкаш, мындыг оожум, топтук, томаанын анык эр-биле уктурулган, чутаалаштым. Хандайтынч септелгелу-дугу чүстүгүндө ажилдап турар, дөңсөөлүгү разряд-тып бызачым-тудугузу Ни-колай Данчанович Мюн-гүш деп кижи болду.

1978 чылда эгелешип, Хан-дагайты суурга чаа ту-тунган болгаш септелгезин кылган чуртталга бажыны-рында оон буяныг шевер холдары дөңсөөлүгүндү чү-дуктар, ооргалар, маналар, сонгалар экиптер, хаалгалар ховар деп сөглээр болза, частырыг болбас боор.

1979 чылда Н. Д. Монгуш тудугжун бригаданын бригадир апарган. Ычан бригадага колдуунда 8-тен 11 чедир тудугжун ажил-дап турган, согуларда оон пия бригада кылдыр теске, а Николай Данчановичтин бригадасына алды кижи арктан. Оон № 1 бригаданы тудугжун планын ооналдала-рын он бири беш чылдың дүжүрүндө тургусту амыр күтүсүдип келген, эртең чы-лым бригадага күш-ажылдың бугуручулугу 9.3 хуу ескен, 197 муң 900 рубльдин сеп-телгелу-дугу ажилын кылгай.

Райкууском ажилдап-чылары чурттаар бир ба-жыны бистин бригадасын чокка чаа тудуп дооскан, анда ам чүлө богуң аш-тар, бугуру, чугайлар ажилдар арктан, ыччалда-даа төлөккелде көрүлүмзү черде — еске девискээрде

туткан дээш, ол бажыны «Тыва хамааты тудуг» трест хулэп албас — планга кири-бес деп турар сураг бар-дыр — деп, Николай Данча-нович арай шыктып чутаа-лааш, оон ыкый мында дөң-уламчылады.

Кижини кылган ажи-ды элел төңөр эвес, планга кири-бир-бес-даа болза, бе-лен бажыны чон ажилдап бээр-ле ынаан. Ам Ханда-гайты суурун муруну тала-зында микроайонда чурттал-га бажыныры тудуп турар бис, бистин черде тудуг кы-лып турар девискээринис ол чүе. Тудуг материалдары үзүктелип турганын ук-турунда районнуң септелге-тудугу чүстүгү инициатива-биле эртең чылдың планын күт-седиң шыдааан. А бистин № 1 бригаданын кижини-ри арага-зары иппес, ажил шакы үспес, чурум-сагыра-выс эки, бот-боттарыныс ду-залажымыс аажок, ара-мыска найыралымыс бажыг, ыччалаш чедикшиктинг ажилдап турарыныс ук-турунда ында түе. Чикээ, коммунист Байыскалан Дор-жуевич Кара-Сад ас септик-динг, кызымак ажилдап, ажил-херек дээп бедик харысал-галыг болгаш үлгелеринг чо-руун эш-өөрүңгө көргүзүп, бодуң дүжүлүгүзү аны-яктарга дамыдып берип чо-руур, ол — анык тудугжун-биле Кызмыл-оол Ховалыгын дамыдыкчы, оларын бж-лиг-мергежилди шийгээдин алырчык, сагыла-чурмуңу болурунга улуг салдарын че-дирип келген. Мен бодум Та-рас Кууларын дүжүлүгүзү мен, анда бодум пш-

даар шаам-биле дузалажып турар мен, ону ам партия кижигүңгө кандидат кыл-дыр хулэп алган.

Николай Данчанович Улуг Октябрьны 70 чыл оюнга турсааткан Бүтү-зүлөөл-динг социалистиче чарыкына эки түнөөлөдүр чедип ал-ган дээш СЭКП ТК-нын СССР-ниң Министрлер Че-гуулинин ВЦСПС-тин бол-ган ВЛКСМ ТК-нын база профсоюздеринин Тыва об-ласть човуленин Хундул бижиктерин-биле шыктыган, эртең чылда районнуң ту-дуг талазы-биле чемпион —

«1987 чылдың чемпион» лентанын дөңсөөлүгү болган.

1972 чылдан бээр партия кижигүңү Н. Д. Монгуш хей-ини ажилыга иделмейкип кирип чоруур. Тудугжун болгаш үлгүлүгү тудуг ма-териалдарын ажилыкынары-ны профсоюз обкомунун кижигүңү Оюр районда сеп-селгелу-дугу чүстүгү проф-комун 6 чыл амыр үеде да-галаш келген. «Бо шагда партия болгаш чааг чонун амыдырыныс кончуг сагыш салып турар апарган үе-дир бо, Изгиле иже-дидей, соок-ту соок дидей, кадыг амыр

кымыр турар улуска дышта-ныры болгаш эмендерин чүгү-ла, ыччалаш пүтөкка чере-херек боор-дур. Бистин ту-дуг участкада 20 чыл амыр килер амырдаа чыда кырыс-лаа катал курорттарга пу-төккалыг дыштанып чорбаа-нар. Моон мурунда чылдар-да бистин пүтөккалыг-биле шушт хандырбайн турган. Эртең чылдын 5 пүтөкка ке-лирге, оларын тудугжунларга арай боорда хувааган бис, ам бо чылдын «Уш-Белдирге» чүлө-чангыс пүтөкка берген» деп, Николай Данчанович профком ажилыкы дугайын чутаалап ортук, тудугжун аш-өөрүңгө сагыш човашкынын, септикниң хомузанын иле-ретти.

Он чыл амыр үеде ара-га амзап көрбөн — аарааш, ону катган кийи мен, оон уктурунда ыччалаш ол боор, мин арага иппес чоруу дээш девискээл чорудар иници-лелдин бистин коллективне аге организационун дагал-тынга база сөңгүп алганар. Кылар амыр дөңсөө баш аш-кан чүе-дир ийи — деп, Н. Д. Монгуш тайыбырла-ды. — Арагадар чорук ажил-га сааттыг, сагыла-чурмуңу сандарың чүлө болгонда, анда удуур, ону болдурбас дээп алаа хей боттук хем-чегерин ал чорутканын. Тың түнөөлөдүр бистин ажи-лымыс дыка шуудаа, кижилерин ажилдап-чуртталга-ны база экипип турар боор-дур.

Николай Данчанович беш тургусту адаам, оларын ула — Ольга Кызыл-дед-нистурун белекел кур-тунда, оон бичези — Франце-

ка Назаровичиниң медицин-училищенин биргэ куту-зунда, Шоран биле Шолбаа Хандайтын ортунаа шолба-зын 9-уу болгаш 10-уу класстарында өфенин турар-лар. Он хемчир — 5 харыг Сылдыс садикте «сүргү-д-дээр чер» чедипсес бол-ганын кыргылаазы-биле кады бажынында «кичээл-деп» олудар а ол туртарын амыр — Мария Байырова район төвүнүң шолбаа-дык хей чылдар дүжүрүндө амыр эвес ажил-шты кылып турар ажилыкы кижи болду, Шоран биле Шолбага душ-паанынга арай хомузаксаа мен, чүе дөңсөө илдегил ажи-толдери кайы хире өө-ренин турарын, алыгы билгелерин «дүжүрү» — ору-дудым, эртеңеринг «ша-ны» — математиканы, ол иш-каш физиканы болгаш аге-билгелерин оон-даа еске түнөөлөдүр кайы хире ший-тедилл ал турарын, хайлы-ти ажилында иделмейкип, моон сонгар чүлү чедип амыр дээп күзүлүн алыр-пун чутаалажып болза, дыка-ла солун болуп турган кийи, ыччалаш-даа оларын-биле уктурун бээр үе база турар боор дөңсөөлүгү бугурур мен, «Шак ол хире ажилын бол-гаш буяныг ада-недиг тур-ган болду-да, оларын ага-д-дарына төлөтүп болуп дээш, та кайы хире кылып өө-рөтөр мен ынаан!» — деп болал бо кижиниң бодун беши ала-чайгар-ла сонугурады бээр чоруу.

ЧУРУКТА: коммунист Ни-колай Данчанович Монгуш.
Монге МОНГУШ.

МЕХАНИЗАТОР ЯН ШАННАА

ЧУРУКТА: өтүрде «Ком-мунистиче орук» совхозун механизатору Ян Яковлевич Шаннаа «МТЗ-80» марканыг тракторну башкарып ажил-дап турар. Ол бодунун баш-карган күчүгү тейилканы, оон кыдыг-даа ажилды кыла берген турар.

Эртең чаан мал чешме-рининг белекелешке ол күе-септикниң ажилдаан. Бо хүннерде кышгаарже мал чешкери дамылган турар. Бо комсомолчу механизатор эртең чылдың түнөөлөдүр бедик күш-ажылды көргүзү-лөрлүг болуп, механизатор-лар аразында чемпион атты чедип алган.

Иван ДАМБАНЫН тыр-тырган чурт.

«Шынга» чагаалар
ХОЖУДААШКЫНЫ ЧҮДЕЛ?

Барым-Хемчик районнуң тудуг организационун аянвар айда ажилын түң-түз. «Тыва даг-дугу» ком-бинаттын септелгелу-дугу ар-гелели планын 113.8 хуу күтүсүкчү, чарыштын муруну-ду одуруунче үлгеп, Дээр көргүзүлгелерин «Тыва агро-улетуру тудуг» каттыжы-кынын АКМК-ны Кызыл-Мажалыкта септелгелу-дугу участка А.Д.Довурата № 3 орук-септелгелу-дугу эргеле-ди, орук-септелгелу-дугу учас-тогу чедип алган.

Чамдык коллективтеринг планын үскендерин инициатива-биле район керээлгил ажил-дарын 91 хуу, бодунуң ку-жү-биле кылдыр ажилдар 84.2 хуу күтүсүкчү. Кол тудуг организацион — «Тыва даг-дугу тудуг» эргелед керээ-лиг ооналзын 77 хуу бот-тандырган. Бодунуң күжү-биле кылырын чүлө чар-тыын кылган болгаш 200 муң

руболды чедир шийгээлгил албаан. Кызыл-Мажалык туубу заводу база мында байдалдыг.

Эргеледип бүтү участо-тары долу күш-биле ажил-дааган. Ажилдаага кирер объектилерин хуусаан улап, тудуг хожудаашкы-ныг болган. Тринкотан даар-нылга бажылашкын 60 ааг-корттар бажыны. Постол-кы суурда № 137 бажы, университет магазин, амел-ге тудуу үезинде ажилдала кырган.

План күтүсүкчүлүгүниң чылаагааны чүлө материал-дар-биле четче хандырбаа-нында эвес ажилды органи-зациясында четестер база бар. Хожудаашкында ушту-нар дээп ажилын дүжүрүп, үлгеп негелдезинге дүжүрүп азе тургустуларын дүжүрүп, чурат сонгаралтайын ший-тирлээ кирипкен.

Александр ХЕРТЕК.

ӨЛ ХӨМҮР-ДАШ

Чадаананың хөмүр-даш разрезинден кээп турар хө-мүр-даштын шынары багай, ол довурак холуктуг болуп турар. Суугаан чедир касканы кылпас, хөмүр-даш алгаш чыткыш, олтан өкүл каар. Өкөтөл оттулар мыш-тыг кижиле арай деп тургаш битин кургаларын олап ту-рар.

«Алдаа-Маадыр» совхозун автокранынын, интернацы-нын, өскө-даа алып черлерин чамындаа хуу чылар. Ырак черден хөмүр-даштын экеп сооттургунче кеме кы-вар-чаар чүлө чарыгдала тү-

мээн дээрли. Он-он топка кылпаан хөмүр-даштын өр-тө-үнези та чеже чедип ту-рар.

Разрез үжөн амыр совхоз-тарын, хөй-хөй уруглар ал-бан черлерин, бугурулгелер-ин хандырып турар. Бир эвес продукцияны шынарын эки-житпес болза, кыжын соокта чоңунуң чаш амы-төлдү допун аарыларын-даа болтай.

Кайы-даа ажилга шынар кол негелде эвесеп? Бо талазы-биле чаартылалары кылы-ры тутула аларбаа бе?

Григорий КОМБУ,
пенсонер.

БОДУНДАН НЕГЕЛДЕЛИГ

Ийн-Хемчик Эорбек суур-да почта салгыры чоңугу чыгатын солунарын, жур-налдарын болгаш өскө-даа бижик-чагааларын сандарына чедирип бээр талазы-биле эки ажилдап турар. Сайна Павлова Ойн-оол бо сал-гырын эргелекчелгелу-дугу ол ала чыа ажилдап келген. Солун, сеткүлү номчува, ча-га-бижик албас өг-бүлө бис, тың суурда чок. Барык-да өг-бүлө бугуру чыгыдыламын. Ыччалаш харылааган ажи-дузаны кижи бүрүзүңү амы-дыралында өкөтү черин элелп турар.

Улуг депутаттарынын

Эорбек көдөз Совединия де-путаттың коммунист С. П. Ойн-оол каш улаа сонугуру келген. Чон-биле экилел-ээлдек оонашкан ажилына кызымак С. П. Ойн-оол 1988 чылдын солунарына болгаш журналдарына ча-гыдыламын эки организа-ция, Даанарган ажилдер дээп бодунда негелделгил эргелекчи, теңи негелдеме-ге дүжүрүп почта салгыры-ны ажилы азе тургусту-ны, түнөөлөдүр солун-сеткүлүлдерин чыгыкчан чо-гуур үезинде ап турар болу берген.

Макар БЮРЕКО.

СӨӨРТҮП ЭКЕП ТУРАМ

Устүү-Ишкенин ажим, аргаларында ам эртен арге-ле шимээл-даштыг алар. Келер чылдын олакта-зынга ажилдар ыш беле-текиң Надааным иш ажил-агынын Сут-Хал участка белекелгел эгелеп берген. Участоктун ажилдашчылары Сут-Хал районун күрүңе албар черлерин, шолба-га, амелдегерге оттулар ышты керээ атууга беле-теп берип чыккыкан. Олар бо чылга инициатива 1500 кубометр ышты белекээр хүдөөлгелер.

Ажыл хайнышкынын, ыш белекелгелде дөрт аяно ажилдап турар. Ийн тран-

тор, дөрт моторлук хирээ бижылаттыган. Ыш ажил-агынын ажилчылары Устүү-Ишкенин, Хемчиктин арга-аргыларында чер дөң-сөөлү, теңерин тоюнаг калдыр белекел, бугуң аш-тал, санктарын ажилды база чорууп туралар.

Зенолардан Шынар-оол Сарыларын эвезээ өскө-лерин мурун турар. Транк-тистер Кетин-оол Монгуш, Алексей Куулар белекээр ышты удурула хергелээ албар черлеринг сөөртүп ажил туралар.

Бораш ОНДАР,
Сут-Хал район.

Вера КУУЛАР,
«Шынык» корр.

Бир чагааның изи-биле

АРГА ЧЕРЛЕ ТЫВЫЛБАС БЕ?

◆ Чурттап турар өрээлинден үндүрүп турар, кым дузалаарыл? ◆

«Дуза дилевин баар арга-выс чок болду. Чүеңнү ужу-рун силерге ам чутаалаан болайн» дэп сөстөр-биле та-нышканыстың сонда чы-гаанда Нина Хертековна Ку-жугет уламчылаашкан, цел-лофан халпа суу кааа доку-ментидерин сол кырынга салгаш, көргүлүшкөөн тайыл-бырлады.

— Ачавыс ийги болук-тун ачавыс, бир чартын билинестен кижилер ийи, ону баар ам тос чыл чедип тур. Алмас боду тракторист кижин, «Бардык» слалокка ажилдап турду. Ам олуттары бо. Алышаны аар кемдеш-кениге таварышкан — деп чо-руу үчүн ол чылаадылаш, оору кырында чыткан огулу-че шөрүндү.

1985 чылдын Чаа чыл ду-незинде болган ол таарыл-ганы ам катан сактып чутаа-лаары не кижиге, ыдыгыла ону алылал чыдар анык ол кижиге оон-даа берге болуру чугаажок. Элээр боон чоруй, тергеи-биле иттинип кел-гел, Алексей бистин чугаа-выска кирип берди.

Шериг албан-хулээлгезин эрттирин чоруур мурунда Алексей ычанын Кызылдың районна, аразын «Сель-хостехника» халтыжылыг-ынын септелге-тудуг учас-тогуна «Ам Агроулетуру» куркумун Кызылда септел-ге-техниктиг бугурулгелени токарлаан ажилдап тур. Боду эштеринде ам ада-не-ап-биле олуттары бо обще-житие-барактын он дугаар-лыг өрээлине чурттап тур-ган, Шеригден эл чанып келгел, коллективне келир-ге, бугурулгелени дүжүмкө алаа дыкташкан, докумен-тариян эгизип берген. Бо обще-житиеде чурттап турар бөсөлдериңе ыччалаш ол

Тудугжун суурунда Ос-тронаян куудурунда он ийи дугаарлыг общежитие-барак-тын бир дугаар өрээлине чурттап турар бо өг-бүлени оортан чүе үнүп берзин деп турарыл? Айтырыгын тур-густуруп турарын чылда-гааны мындыг. Оларын ам чурттап олуттары бо өрээлге турган кижилер оон кижиге берген. Элээр үе иштинде ол эл турган, Улус бажыныга огулу азырап турган Н. Х. Кужугет улуг эвес чыгыс бо өрээлге кымындаа чыгыш, рели чокка 1976 чылда шак мычаар кижилер кире берген.

Бо общежитие Тыва агро-улетурунун Кызылда септелге-техниктиг бугурул-гелениге кааагарып, Ыччалаш ол өрээлден үнүп бээр ийи бугурулгелени админис-трацияла олардан негеп эгел-ээн. Өрээлден үнүп хостан бербес болза, айтырымы хоорайныг прокуратурага че-дир тургустурун бижимел са-гыдырыга база дыктаткан турган. Үнүп баар дөңсөө, кире баар бажын чоңундан, ол бүгүңү ажулаа дашты-биле дыкнап эрттирер ужу-ра таажырып туралар. Огу-лун эмнедип турганы эмчи-зынне чок чурттакаарын Нина Хертековна илестер-ти. Нина чоруй аайырып хоо-парык прокуратурамынга кээп тургустурунаны ол. Өг-бүленин бөгүңү байлаан, сагыш-септикни билеп тура-ла, бугурулгелер черинге ха-мааржып чуртталга шөлүн төпшөрүл чокка элел, олар-нын көңүлү кире бергенден айтырыгын мычаар тургусту-туп турарын өг-бүленин хергелен элениге ужу-чоп-биле тайылырларын кыл-дытты. Анчаа чөпшөрүлгел-деп, Чуртталга шөлүнүгү электри ажиллаанын эртээ кижир бижитиле база чогуур

документилер чогуудан тө-лөткөмөйн турарын база көрүдүс.

Бо общежитиеңиң хамаар-жып турары Тыва агроулет-урунун Кызылда сеп-телге-техниктиг бугурулгелени эргелекчи Н. И. Ос-пенко ол айттыг талазы-биле ужуражыныска, хоорай прокуратура П. М. Судер-кинин адын салган ший-тирилгелерин көргүстү. Чуртталга шөлүн кара тургустуна элел алган кижилерин оларга өс-кө чуртталга шөлү бербейн, прокуратурун сакканы-биле РСФСР-ни Чуртталга коде-кинин тозан дугаарлыг чүлүңгө үндөүлөдүр, админ-истративтиг чурум-биле үн-дүр кижилерин ында айт-кан болгаш Кужугеттерин оларын элел турары ол өрээлден үстүндө чурум бу-лар үндүр кижилер саккына-ны бугурулгелер черинг бээрин ында доктааткан. Бо обще-житиеге улуг септелге май айдан элел чорудары көр-дүңүп турары-биле чуртта-нычыры оон черде көжүрүп үндүрүп апар дээрин чуртталга дыкнашты. Ажыл-чыларынын ыччан чуртталга шөлү-биле хандыларын бугу-рулгел болу толга алып дээрин ол чутаалады. Уду-ручунуң болалык чөп-шөрүлгел болу, боттарынын ажилчыларынын чуртталга шөлү-биле биргэ элелге чыла-дылар оларга ол айт-тыр. Ыччалаш общежитие-леринде хосталга чуртталга шөлүнне контроль бугурулгел-енин талазында кошкан оон алуут элел болуп шыдааган турарында ында ажилда-вай турар кижилерин олче кижи көлө берген хергелел турар-дыр. Прокуратура үн-дүргө шийтирилде ону баа айткан.

Чуртталга шөлүн кара ту-

